

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN VOOR DE INHOUD VAN
HET MILIEU-EFFECTRAPPORT VERTECH-INSTALLATIE
VOOR DE VERWERKING VAN ZUIVERINGSSLIB TE
APELDOORN

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport verwerking zuiveringsslib in een "VerTech-installatie" / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht: Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-031-1

SISO 614.62 UDC [504.064.2:628.336](492*3800)

Trefw.: milieu-effectrapportage : Vertech-installaties

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan Gedeputeerde Staten van Gelderland
Huis der Provincie
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW88.45451-MW2209
onderwerp

uw brief
31 oktober 1988

ons kenmerk
U1008-88/He/mc/205-24
utrecht,
30 december 1988

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport verwerking zuiveringsslib in een VerTech-installatie

Met bovengenoemde brief verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage (verder te noemen "de Commissie") advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER) inzake de verwerking van zuiveringsslib in een "VerTech"-installatie.

Overeenkomstig artikel 41 n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bied ik Uw College hierbij het advies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage aan.

Voor de inhoud van het advies verwijs ik korthedshalve naar de samenvatting, waarin de belangrijkste aandachtspunten uit het advies zijn bijeengebracht in overeenstemming met de onderwerpen die volgens de Wet inzake milieu-effectrapportage (m.e.r.) ten minste in een MER behandeld zullen moeten worden. Daarnaast vraag ik Uw aandacht voor enkele aangelegenheden die in dit geval van bijzondere betekenis zijn.

De Commissie adviseert ten aanzien van de opstelling van het MER een aanpak te kiezen die afwijkt van hetgeen bij m.e.r. in het algemeen gebruikelijk is en ook is gevolgd met betrekking tot de Startnotitie. Dit heeft vooral betrekking op de aard en wijze van uitwerken van de in beschouwing te nemen alternatieven. Deze kunnen alle worden gebaseerd op het VerTech-procédé, maar moeten dan wel voorzien zijn van relatief uitgebreide programma's voor monitoring, evaluatie en rapportage. De achtergrond van deze aanbeveling van de Commissie is de volgende:

Aan de thans gebruikelijke methoden van slibverwerking, te weten toepassing als meststof, storting en verbranding, kunnen voor het milieu belangrijke nadelige gevolgen verbonden zijn, in het bijzonder verontreiniging van bodem, water en lucht. Dit klemmt temeer omdat naar verwachting de hoeveelheid zuiveringsslib in de toekomst nog aanzienlijk zal kunnen toenemen, vooral als gevolg van de inspanningen om op grotere schaal te komen tot defosfatering van afvalwater.

Het is dan ook van groot belang dat op laboratorium- en op praktijkschaal nieuwe methoden voor slibverwerking waaraan mogelijk minder nadelen voor het milieu verbonden zijn, worden beproefd op hun toepasbaarheid voor Nederlandse omstandigheden. Een van die methoden zou het VerTech-procédé kunnen zijn.

Aan de voorgenomen activiteit kan dan ook een tweeledig doel worden toegekend: enerzijds het oplossen van de slibverwerkingsproblematiek van het Zuiveringsschap Veluwe, anderzijds het opdoen van bruikbare ervaring op praktijk-schaal met het VerTech-procédé.

Andere slibverwerkings-methoden dan het VerTech-procédé dienen dit laatste onderdeel van het doel niet en behoeven daarom in dit MER niet te worden uitgewerkt als volwaardige alternatieven. De Commissie is van mening dat deze zelfde aanpak ook voor andere nieuwe verwerkingsmethoden kan worden gevolgd, zodat op den duur met behulp van een aantal op deze wijze gestructureerde m.e.r.'s vergelijking en evaluatie mogelijk wordt.

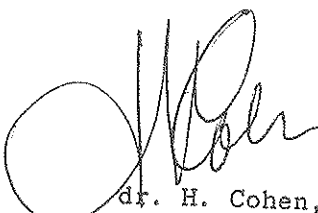
Doordat het experimentele karakter van het project deel uitmaakt van de doelstelling ervan, moeten hoge eisen worden gesteld aan de beschrijving van de voorgenomen activiteit, van de alternatieven en van de effecten.

Allereerst dient in deze benadering een relatief uitgebreid programma van monitoring, evaluatie en rapportering deel uit te maken van de voorgenomen activiteit zelf. Dit geldt eveneens voor procedures die erop gericht zijn om met de beoogde installatie opgedane ervaringen elders te kunnen toepassen.

In de tweede plaats vraagt de beschrijving van de alternatieven, in het bijzonder van het meest milieuvriendelijkste alternatief, de nodige zorg. Daarbij gaat het onder meer om de materiaalkeuze met betrekking tot de reactor, om de bovengrondse nabehandelingsinstallaties en om de verwerking van het slib in geval de VerTech-installatie tijdelijk of permanent buiten gebruik zou moeten worden gesteld.

In verband hiermee wijs ik op het belang van een integrale aanpak van het gehele project, waarbij de voor- en nabehandeling van het slib en de reststoffen dezelfde zorg en aandacht krijgen als de verwerking zelf. Het zou immers te betreuren zijn als een procédé dat wellicht een belangrijke bijdrage kan leveren aan de oplossing van de slibverwerkings-problematiek, door tekortkomingen die niet rechtstreeks met dat procédé verbonden zijn, in zijn opzet zou mislukken.

Een geheel ander, maar eveneens wezenlijk punt is dat van de beheerstructuur, in het bijzonder wat betreft de verantwoordelijkheid en risico-aansprakelijkheid. Blijft het Zuiveringsschap als overheidsorgaan verantwoordelijk voor en aanspreekbaar op de milieuhygiënisch verantwoorde verwerking van het slib en hoe krijgt deze verantwoordelijkheid gestalte? Wat gebeurt er als Slibverwerking Veluwe B.V. onverhoopt zou ophouden te bestaan en welke betekenis zou dit hebben voor het milieu? In of bij het MER dient daarover duidelijkheid te worden gegeven.

dr. H. Cohen,
Voorzitter.

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN VOOR DE INHOUD VAN
HET MILIEU-EFFECTRAPPORT VERTECH-INSTALLATIE VOOR
DE VERWERKING VAN ZUIVERINGSSLIB TE APELDOORN

Advies op grond van artikel 41 n, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming over de oprichting van het gebruik van een VerTech-installatie op het terrein van het Zuiveringsschap Veluwe te Apeldoorn.

Uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

de secretaris,

G.F.W. Herengreen

de voorzitter,

dr. H. Cohen

Utrecht, 30 december 1988

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	2
3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	3
4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	4
4.1 Probleemstelling	4
4.2 Doel	5
5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	6
5.1 De voorgenomen activiteit	6
5.2 Alternatieven	8
6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	11
7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIK- KELINGEN VAN DAT MILIEU	12
8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	14
8.1. Algemeen	14
8.2. Bodem en Water	15
8.3. Lucht	15
8.4. Geluid	15
8.5. Flora en fauna	15
8.6. Externe veiligheid	16
8.7. Overige milieu-effecten	16
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	17
10. OVERZICHT VAN LEEMTEN EN KENNIS IN INFORMATIE	18
11. MONITORING EN EVALUATIE	19

BIJLAGEN

1. Tekst van de bekendmaking van de m.e.r.-procedure in staatscourant nr. 212 van dinsdag 1 november 1988
2. Brief van Provincie Gelderland van 31 oktober 1988 aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage met verzoek om advies
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage
4. Lijst van inspraakreacties

1. INLEIDING

In haar brief van 31 oktober 1988, kenmerk MW88.45451-MW2209, heeft het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland, overeenkomstig de bepalingen van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, de Commissie voor de milieu-effectrapportage uitgenodigd advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het Milieu-effectrapport (MER) over de bouw en het gebruik van een VerTech-zuiverings-slib-verwerkingsinstallatie naast het terrein van het Zuiverings-schap Veluwe te Apeldoorn. Aanleiding tot dit verzoek was de (van een toelichtende "startnotitie" voorziene) aankondiging door het bedrijf Slibverwerking Veluwe B.V. i.o. van een voornemen tot het indienen bij voornoemd College van een vergunningaanvraag voor de bouw en het gebruik van een zodanige installatie.

Het doel van het advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven.

Het advies is samengesteld in volgorde van de onderwerpen welke een MER tenminste moet bevatten volgens artikel 41j van de Wet inzake m.e.r. Achtereenvolgens is ingegaan op: de presentatie van het MER, de probleemstelling en het doel, de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, de te nemen en eerder genomen besluiten, de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan, de milieu-effecten van de voorgenomen ingreep, de vergelijking tussen de effecten van de verschillende alternatieven, en de eventuele leemten in kennis en informatie. De hoofdlijnen van het advies zijn aangegeven in hoofdstuk 2.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie de via de provincie ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen (zie bijlage 4) die schriftelijk werden uitgebracht in beschouwing genomen. Waar dat de Commissie dienstig voorkwam, is in de tekst naar deze inspraak-reacties verwezen.

Het advies gaat vergezeld van 4 bijlagen.

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Centraal in het advies staat de opvatting van de Commissie dat voor ons land nieuwe afvalverwerkings-methoden die op grond van voorbereidend onderzoek en van praktijk-ervaringen elders een belangrijke bijdrage lijken te kunnen leveren aan de vermindering van de milieu-problematiek, op praktijkschaal moeten kunnen worden beproefd. Dit geldt zeker voor het VerTech-procédé. De Commissie heeft er dan ook met instemming kennis van genomen dat de initiatiefnemer het opdoen van ervaring met dit procédé beschouwt als onderdeel van de doelstelling van de voorgenomen activiteit.

De hieruit voortvloeiende tweeledigheid van het doel van de activiteit (te weten het oplossen van de concrete zuiveringsslib-problematiek van het Zuiveringsschap Veluwe en het opdoen van ervaring met het VerTech-procédé met het oog op eventuele toepassing elders) heeft twee belangrijke gevolgen voor de bij de opstelling van het MER te volgen aanpak:

- * In de eerste plaats behoeven naar het oordeel van de Commissie naast het nul-alternatief alléén alternatieven in beschouwing te worden genomen die gebaseerd zijn op toepassing van het VerTech-procédé op de beoogde locatie te Apeldoorn. Andere verwerkings-methoden leiden immers niet tot het opdoen van ervaring met dit procédé.
- * In de tweede plaats brengt de omstandigheid dat het experimentele karakter van het project behoort tot de doelstelling ervan, met zich mee dat een uitgebreid programma van monitoring, evaluatie en rapportage ten behoeve van (verbeterde) toepassing elders, integrerend deel dient uit te maken van de voorgenomen activiteit. In verband hiermee dient ook te worden aangegeven hoe zal worden voorzien in leemten in kennis die bij de opstelling van het MER naar voren komen.

Voorts acht de Commissie in dit geval de volgende punten van bijzondere betekenis:

- * een uitgebreide en zorgvuldige omschrijving van de probleemstelling en van het doel van de voorgenomen activiteit
- * een voldoende gedetailleerde beschrijving van het gehele verwerkingsproces, waarbij een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen het eigenlijke VerTech-gedeelte en de overige proces-stappen
- * een beschrijving van de milieu-effecten waarbij de nadruk ligt op de gevolgen van het normale bedrijf en van calamiteiten voor de milieu-componenten lucht (incl. geur), bodem, oppervlakte- en grondwater en geluid; ook hierbij is het van wezenlijke betekenis een duidelijk onderscheid te maken tussen de effecten die moeten worden toegeschreven aan het VerTech-procédé zelf en die welke gebonden zijn aan de (keuze) van de overige onderdelen van het verwerkings-proces.
- * een risico-analyse met betrekking tot het mogelijk optreden van calamiteiten.

3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

De rol van milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de besluitvorming over een voorgenomen activiteit maakt het noodzakelijk dat het Milieu-Effectrapport (MER) toegankelijk en begrijpelijk is voor een breed samengesteld gezelschap van betrokkenen: besluitvormende organen, adviserende deskundigen en ieder ander die via de daarvoor bestaande procedures zijn invloed wil doen gelden. Elk van deze doelgroepen moet uit het MER de voor haar relevante informatie over de onderwerpen die volgens de wet daarin moeten worden behandeld kunnen afleiden, en wel zodanig dat men deze informatie ook kan hanteren en desgewenst controleren. Dit stelt hoge eisen aan de presentatie van het MER. In verband hiermee beveelt de Commissie het volgende aan:

- * het is wenselijk het MER beknopt van opzet te houden en het te voorzien van een goed op de inhoud afgestemde samenvatting, waarin vooral aandacht wordt gegeven aan de voor de besluitvorming meest belangrijke punten. De inhoud van het MER dient te worden beperkt tot hetgeen relevant is in samenhang met de besluitvorming over de voorgenomen activiteit. Het rapport dient zorgvuldig en evenwichtig samesteld te zijn en een zo objectief mogelijk beeld van het project, de alternatieven en de milieu-gevolgen te geven. Van belang zijnde leemten in kennis dienen ook in de samenvatting te worden weergegeven;
- * het is niet noodzakelijk en zelfs ongewenst dat het MER zelf alle achtergrondgegevens bevat die de conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen. Voorzover dat gewenst is kan zulke informatie in bijlagen worden opgenomen. Achtergrondgegevens die noch in het MER zelf, noch in bijlagen worden opgenomen, dienen wel beschikbaar te zijn voor geïnteresseerden. In het MER en in eventuele bijlagen dient er naar te worden verwezen;
- * te sterke vereenvoudigingen enerzijds en slechts voor ingewijden toegankelijke vaktaal anderzijds behoren te worden vermeden; een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn mede in dit verband van belang;
- * belangrijke keuzen, gemaakt tijdens de opstelling van het MER, dienen duidelijk naar voren te komen;
- * in het MER dient te worden ingegaan op de bij derden levende vragen omtrent het project, zoals die in het kader van de inspraak naar aanleiding van de Startnotitie naar voren zijn gekomen.

Verder wordt gewezen op de inhoud van de publicatie "Voorlopige algemene richtlijnen voor milieu-effectrapportage; hulpmiddel bij de milieu-effectrapportage" (MER-reeks no. 6, Staatsdrukkerij 1981, ISBN 90 346 0006 8).

4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

4.1 Probleemstelling

In het MER dienen achtergronden, aard en omvang van de problematiek waarvoor de initiatiefnemer door middel van de voorgenomen activiteit een oplossing zoekt, duidelijk te worden beschreven en afgebakend. Het gaat hierbij vooral om:

- * de achtergronden van de zuiveringsslib-verwerkingsproblematiek in het algemeen en in het gebied van het Zuiveringsschap Veluwe in het bijzonder
- * het geldend beleid, in het bijzonder het Provinciaal Afvalstoffenplan, de taakstelling van het Zuiveringsschap en de brief, d.d. 8 november 1988 (kenmerk MW 88.49112-Mw 2104) van Gedeputeerde Staten aan de Commissie Milieubeheer van de Provinciale Staten
- * de bestuurlijke en economische achtergronden van de beslissing tot privatisering van de zuiveringsslib-verwerking
- * de bestuurlijke, planologische en milieu-overwegingen die ertoe hebben geleid dat bij de m.e.r. slechts de locatie Apeldoorn aan de orde is
- * de (ontwikkeling van de) hoeveelheden zuiveringsslib die moeten worden verwerkt, te onderscheiden in slib van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) te Apeldoorn, slib van andere rwzi's in beheer bij het Schap elders en slib afkomstig van inrichtingen voor het zuiveren van afvalwater, welke niet in beheer zijn van het Schap. Wat de toekomst betreft verdient het aanbeveling, ten aanzien van de te verwerken hoeveelheden een minimum en een maximum aan te geven, af te leiden uit plausibele minimum- en maximum- aannamen met betrekking tot de processen die resulteren in het aanbieden van het slib voor verwerking[1].
- * de huidige wijze van verwerking en de problemen die daarbij ontstaan
- * een beeld van de oplossingsrichtingen die in en buiten Nederland worden onderzocht om te komen tot voor het milieu betere zuiveringsslib-verwerkings-methoden dan de thans gebruikelijke en de stand van kennis m.b.t. die oplossingsrichtingen
- * de chemische en fysische eigenschappen van het te verwerken slib, zo mogelijk te specificeren naar herkomst. Hierbij dient, voorzover relevant, in ieder geval aandacht te worden besteed aan de gehalten van de volgende stoffen en bestanddelen:

1 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 3.

- organisch stofgehalte (eventueel asrest);
- fosfaten, stikstofverbindingen;
- sulfaten;
- kwik, cadmium, lood, chroom, koper, arseen, nikkel en zink;
- minerale olie en van minerale olie afgeleide persistente oliën en koolwaterstoffen;
- organische halogeenverbindingen (totaal eocl);
- polychloorbifenylen (PCB's) met name "de selectie van Ballschmiter";
- dioxinen en furanen (som-parameters);
- hexachloorbenzeen (HCB);
- andere organochloorpesticiden zoals hexachloorcyclohexanen, de "drins" en DDT complex;
- polycyclische aromatische koolwaterstoffen (diverse PAK's), met name "de zes van Borneff";
- ziektekiemen (wormeieren, indicatorbacteriën, etc.)
- corrosieve eigenschappen, in het bijzonder wanneer op de verschillende zuiverings-installaties tot chemische defosfatering (met gebruik van FeCl₃) zou worden overgegaan

4.2. Doel

Uit de hierboven aangeduide probleemstelling kan in het MER het doel van het project worden afgeleid. Een nauwkeurige en operationele formulering van het doel is vooral belangrijk omdat deze bepalend is voor de ruimte waarbinnen redelijkerwijs alternatieven in beschouwing dienen te worden genomen ("scoping"). Het komt de Commissie in dit verband gewenst voor dat bij de formulering van het doel niet alleen aandacht wordt besteed aan de (oplossing van de) concrete zuiveringsslib-problematiek in het verzorgingsgebied van het Zuiveringsschap Veluwe, maar ook aan het experimentele, of in ieder geval innovatieve, karakter van het project: onderdeel van de doelstelling van de voorgenomen activiteit is dan het opdoen van ervaring met het VerTech-procédé, zijnde één van de in ontwikkeling zijnde nieuwe verwerkings-methoden die uit milieu-oogpunt een betere oplossing zouden kunnen bieden voor de zuiverings-slib-problematiek dan de thans gangbare. Door het opnemen van dit onderdeel in de doelstelling zouden geen alternatieven in beschouwing hoeven te worden genomen die buiten de VerTech-optie vallen, waardoor een omvangrijke, gedetailleerde en in de context van het onderhavige project niet wezenlijke (en daardoor verwarrende) behandeling van alle andere in aanmerking komende verwerkingsmethoden achterwege kan blijven. Daar staat tegenover dat als gevolg van deze aanpak een uitgebreid monitoring- en evaluatieprogramma integrerend deel dient uit te maken van de voorgenomen activiteit, evenals een beschrijving van de wijze waarop ervaringen, opgedaan te Apeldoorn, voor toepassing elders in den lande geschikt zullen worden gemaakt.

5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

De beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven dient te worden uitgewerkt voorzover dit relevant kan zijn voor de beoordeling van de milieu-effecten. Met het oog op de vergelijkbaarheid van de voorgenomen activiteit en de alternatieven dienen zij alle op ongeveer hetzelfde niveau van detaillering te worden uitgewerkt.

5.1 De voorgenomen activiteit

Naar het oordeel van de Commissie dienen in ieder geval de volgende aspecten van de voorgenomen activiteit te worden beschreven:

- * de werkzaamheden ten behoeve van de inrichting van het terrein en de bouw van de installaties[2]
- * de wijze waarop onderdelen van de installaties kunnen worden verwijderd/gerepareerd, met bijzondere aandacht voor de ondergrondse installaties
- * de eventuele buffering van slib op de afzonderlijke rwzi's
- * inzameling en transport van de slibstoffen
- * de intensiteit van de verkeersstromen
- * omvang en samenstelling van de te verwerken slibstroom
- * omvang, samenstelling en verwerkingswijze en aangeboden zuiverings-slib-stromen die eventueel niet in de VerTech-installatie kunnen worden verwerkt[3]
- * contrôle op en registratie van het aangeboden slib (aard, omvang, samenstelling, watergehalte)
- * eventuele voorbewerking van het slib (stabiliseren, ontwateren, gebruik toeslagstoffen)
- * mogelijkheden en wijze van opslag van slib op de verwerkingslocatie; reservecapaciteit
- * specificaties en werking (proces-schema) van de VerTech-installatie zelf, met bijzondere aandacht voor de materiaalkeuze van de reactor (mede in relatie tot de mogelijk corrosieve eigenschappen van het

2 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

3 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1.

slib (al dan niet afkomstig van zuiverings-inrichtingen waar afvalwater wordt gedefosfateerd), voor de aard van het koelmedium en voor de mantel-constructie[4]

- * specificaties en werking van de verbindings-schakels tussen de proces-onderdelen
- * specificaties en werking van de installaties voor nabehandeling, in het bijzonder met betrekking tot de NH₃-stripper, afgasbehandeling, maatregelen ter voorkoming van vaste en vloeibare afvalstromen
- * de mogelijke opzet van een milieuzorgsysteem, waarin opgenomen procesbeschrijving, registratie en boekhouding van de procesgang, onderhoud en beheer van de installaties
- * veiligheidsvoorzieningen ter voorkoming en beperking van calamiteiten (o.m. m.b.t. de omgang met zuivere zuurstof)
- * specifieke technische voorzieningen ter bescherming van het milieu, bijvoorbeeld:
 - bentonietpakkingen bij ondoorlatende lagen
 - oppervlaktevoorzieningen gericht op het voorkomen van lekkage naar bodem en grondwater
 - overdekken, afzuigen en behandelen van geurhoudende lucht (b.v. biologische reiniging, biofilter, biowasser)[5]
- * het gedrag van stoffen tijdens de verwerking, met bijzondere aandacht voor mogelijke complexvorming
- * gevoeligheid van het gehele proces voor veranderingen in de samenstelling van het slib
- * een geaggregeerd overzicht van hoeveelheden, aard en bestemming van de inkomende stoffen en van de reststoffen die worden uitgestoten, geloosd en gestort (massabalans), in het bijzonder:
 - gasvormige emissies: NO_x, SO_x, CyHy, HF, CO, gehalogeneerde koolwaterstofverbindingen
 - stof-emissies, met gehalte aan: zware metalen, PAK's, dioxines, furanen (aard, hoeveelheid, samenstelling, bestemming stof-afvoer)
 - geur-emissies
 - omvang, samenstelling en bestemming afvalwaterstromen
 - omvang, samenstelling en bestemming vaste reststromen (gehalten en hoeveelheden aan zware metalen, pesticiden, PCB's, dioxinen; mate van uitloogbaarheid en stofvorming)[6]

4 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1.

5 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs.: 1 en 2.

6 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs.: 1, 2 en 4.

- * verdere behandeling, vervoer, bestemming en verwerking van de reststoffen, met bijzondere aandacht voor:
 - maatregelen tijdens het transport, ter voorkoming van stof- en geurhinder
 - maatregelen op de stortplaats(en)[7]
- * de emissie-relevante bronsterktes van continue en incidentele geluidsbronnen en de spectraalverdeling daarvan
- * maatregelen voor het geval de installatie buiten werking zou geraken (noodstop-procedures, ontmantelings-mogelijkheden, overschakelings-mogelijkheden naar andere verwerkingsmethoden)
- * procedures en programma's voor monitoring, evaluatie en rapportage inzake:
 - emissies, immissies en milieu-effecten
 - de wijze waarop en de mate waarin de toepassing van het procédé daadwerkelijk bijdraagt aan de vermindering van de aan zuiverings-slib gerelateerde milieu-problematiek
 - de wijze waarop ervaringen, opgedaan met de installatie te Apeldoorn, zullen worden benut ten behoeve van verbeteringen m.b.t. eventueel elders te realiseren VerTech-installaties en mogelijke andere procédés

Ook dient te worden aangegeven welke bij de opstelling van het MER naar voren gekomen leemten in kennis en informatie (zie par. 11) alsnog zullen worden opgevuld en hoe dat zal gebeuren.

De Commissie wijst er nog op dat de voorgenomen activiteit in zijn detail-uitwerking mede kan worden beïnvloed door hetgeen bij de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief naar voren komt: elementen daarvan die de initiatiefnemer nuttig en haalbaar lijken, kunnen in de voorgenomen activiteit worden verwerkt.

5.2 Alternatieven

Alternatieven zijn activiteiten, anders dan de voorgenomen activiteit, die in voldoende mate kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van de uit de probleemstelling af te leiden doelstelling.

Naar het oordeel van de Commissie kan, gelet op de probleem- en doelstelling (zie par. 4), worden volstaan met de beschrijving van het nulalternatief en van alternatieven die gebaseerd zijn op toepassing van het VerTech-procédé op de locatie te Apeldoorn. Ten aanzien van de verschillende fasen van het verwerkingsproces kunnen varianten worden uitgewerkt, waaruit alternatieven (die ieder het gehele proces beschrijven) kunnen worden samengesteld. De commissie beveelt aan, het aantal geheel uitgewerkte VerTech-alternatieven beperkt te houden. In principe

7 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs.: 1 en 2.

kan worden volstaan met uitwerking van het meest milieu-vriendelijke alternatief.

Het nul-alternatief

Het nul-alternatief heeft betrekking op hetgeen er met het zuiverings-slib zou gebeuren als de voorgenomen activiteit niet zou plaatsvinden en evenmin één der alternatieven zou worden gerealiseerd. Het nul-alternatief komt overeen met hetgeen in de Startnotitie als zodanig is aangeduid. Daarbij zij er wel op gewezen dat in het MER niet, zoals in de Startnotitie, volstaan kan worden met de constatering dat aan het zuiveringsslib bij dit alternatief binnenkort geen verantwoorde bestemming meer gegeven zou kunnen worden. Duidelijk dient te worden beschreven wat er dan feitelijk mee zou gebeuren [8].

Varianten met betrekking tot de aanvoer en de aard van het te verwerken slib

Dit betreft bijvoorbeeld de buffering op de locatie en elders, defosfaterings- en eventuele voorbehandelings-methoden, het acceptatiebeleid m.b.t. de kwaliteit van slib van derden, en de wijze van aanvoeren.

Varianten m.b.t. de VerTech-installatie zelf

Het gaat hier in het bijzonder om uiteenlopende mogelijkheden ten aanzien van de materiaalkeuze van de reactor (corrosiebestendigheid), de aard en bemonstering van het koelmedium en de opbouw en dikte van de mantelconstructie (mechanische stijfheid, bestendigheid tegen scheurvorming).

Varianten m.b.t. de nabehandeling

Aan de orde zijn hier het al of niet in de waterfase terugbrengen van reeds gescheiden componenten, het anaeroob of aeroob zuiveren van het afvalwater, de wijze van naverbranden van vrijkomende gassen en de conditionering van de te storten asrest.

Varianten m.b.t. de afvoer van reststoffen

Varianten zijn mogelijk ten aanzien van de lozing van gasvormige emissies, de plaats waar het effluent wordt geloosd en de bestemming van de asrest.

Het alternatief waarbij de beste bestaande maatregelen ter bescherming van het milieu worden toegepast

Het zogenaamde "meest milieu-vriendelijke alternatief" dient volgens artikel 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne volwaardig in het MER te worden beschreven. Hoe dit alternatief er uit ziet valt niet op voorhand te bepalen. Eerst gedurende het proces van milieu-effect-rapportage zal kunnen blijken welke combinatie van (methode-keuze en) bijzondere voorzieningen ter bescherming van het milieu moet worden beschouwd als het meest milieu-vriendelijke alternatief. Het kan dienstig

8 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 6.

zijn om daartoe te beginnen met het opstellen van een omvattend overzicht van mogelijke milieu-maatregelen, waaruit kan worden geput bij zowel de formulering van het meest milieuvriendelijke alternatief als bij die van de activiteit waarvoor vergunning wordt gevraagd.[9] Aandachtspunten zijn in dit verband:

- * het toepassen, in de installatie zelf, van de uit een oogpunt van milieubescherming beste beschikbare materialen en technieken
- * het bevorderen dat de nazuivering een zo groot mogelijk gedeelte voor nuttige toepassing geschikte stoffen (b.v. ammoniak) oplevert, evenals een zo gering mogelijke hoeveelheid te storten afvalstoffen van zo goed mogelijke kwaliteit
- * het zo veel mogelijk beperken van de bovengrondse effecten (verkeersoverlast, geluidhinder, stank, uitloging, waterverontreiniging, luchtverontreiniging)
- * het optimaal dienstbaar maken van monitoring, evaluatie en rapportage voor de oplossing van slib- en andere afvalproblemen elders.

9 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 6.

6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

In het MER dient te worden vermeld t.b.v. welk besluit het MER is opgesteld en dienstig kan zijn en door wie of welke overheidsinstanties dit besluit zal worden genomen. Tevens moet worden beschreven volgens welke procedure dit geschiedt en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel of informeel betrokken zijn. Voorts dient te worden vermeld welke ter zake doende overheidsbesluiten reeds zijn genomen en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens beperkingen kunnen opleggen of randvoorwaarden stellen aan de betreffende besluiten waarvoor het MER is opgesteld, dit onder vermelding van de status van deze besluiten (hardheid; hoe lang geleden genomen). Tenslotte dient te worden aangegeven welke in verband met het project en de milieu-effecten daarvan relevante besluiten in een later stadium nog zullen (moeten) worden genomen. De Commissie acht hetgeen over een en ander naar voren is gebracht in de Startnotitie een goede basis voor dit onderdeel van het MER. In aansluiting daarop wijst zij nog op de betekenis van het Mijnreglement 1964 en de rol van de Arbeidsinspectie bij het toezicht op de boorwerkzaamheden[10].

10 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 8.

7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN HET MILIEU

De bestaande toestand van het milieu op en rond de locatie(s) van de voorgenomen activiteit en van de alternatieven, en de te verwachten (autonome) ontwikkeling van dat milieu dienen in het MER te worden beschreven voor zover dit van belang is voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu bij uitvoering van de voorgenomen activiteit volgens ieder van de te beschouwen alternatieven en varianten. Deze beschrijving heeft vooral ten doel inzicht te verschaffen in plaats en aard van de eventuele gevolgen en in de mogelijkheden die te vermijden of te beperken. Het verdient aanbeveling om uit de beschrijving een aantal representatieve parameters af te leiden aan de hand waarvan de toekomstige ontwikkeling van het milieu kan worden gemonitord.

Bij de beschrijving van de bestaande toestand en van de autonome ontwikkeling zal in het MER in het bijzonder aandacht moeten worden besteed aan de volgende aspecten:

a. abiotische kenmerken

- bodem en grondwater: geologische situatie (de diepe ondergrond, met een aanduiding van stabiliteit/ instabiliteit en gevoeligheid voor ingrepen; geotechnische schematisering (NB: er kan niet zonder meer van worden uitgegaan dat de bovenkant van het boventertiair de hydrologische basis is); stromingspatronen; chemische samenstelling; bestaande verontreiniging; verontreiniging die "onderweg" is; grondwaterwinplaatsen (bestaand en voorgenomen)[11]
- oppervlaktewater: waterhuishouding, waterbalans, watergebruik, relatie met specifieke deelgebieden, waterkwaliteit, bestaande lozingen
- lucht: verontreiniging, stank
- geluid: verkeersdruk, 30, 50 dB(A)-contour

b. biotische kenmerken

Volstaan kan worden met een beschrijving van flora en fauna van het oppervlaktewater waarop het effluent na de nazuivering wordt geloosd, alsook van de wateren die daardoor zouden kunnen worden beïnvloed. Naast een algemeen beeld van in deze wateren voorkomende planten en dieren, verdienen planten en dieren waarvan bekend is dat ze gevoelig zijn voor veranderingen in hun milieu, bijzondere aandacht: veranderingen in de stand van die organismen kunnen indicatief zijn voor veranderingen in de fysisch-chemische omstandigheden die in fysisch-chemische bemonsteringsprogramma's gewoonlijk niet

11 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

worden meegenomen. Vooral diatomeeën, zoöplankton en hogere planten zijn in dit opzicht goed bruikbaar.

c. huidig en toekomstig bodemgebruik

Voor de locatie te Apeldoorn dient te worden aangegeven wat het gebruik van het voor de VerTech bedoelde terreingedeelte zou zijn wanneer de installatie er niet zou komen.

d. landschap

De visuele verschijningsvorm van de installaties (hoogten, dwarsprofielen etc) dient in beeld gebracht te worden.

8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

8.1 Algemeen

De beschrijving van de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en van de alternatieven zal uiteindelijk moeten resulteren in een beoordeling van en vergelijking tussen de alternatieven. Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat de gevolgen tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn, of zelfs pas op langere termijn geleidelijk waarneembaar kunnen worden. De nadruk bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu behoort te liggen op die gevolgen die onomkeerbaar of nagenoeg onomkeerbaar zijn. Zowel positieve als negatieve gevolgen voor het milieu dienen in het MER te worden aangegeven. Wat de positieve gevolgen betreft kan in dit geval worden gedacht aan het relatief geringe ruimtebeslag van de installatie zelf en van de storting van residuen, alsook aan de mogelijke beperking van de stankhinder.

Onderscheid dient te worden gemaakt naar het optreden van effecten als gevolg van de aanleg van de inrichting en als gevolg van het gebruik en het beheer van de locatie en de infrastructuur alsmede van de uiteindelijke afbraak van de installaties. Daarnaast dient ook te worden gekeken naar de mogelijke effecten van calamiteiten. Dit kan het beste gebeuren in de context van een risico-analyse, die zowel per proces-stap als voor het proces als geheel zou moeten worden opgesteld.

De mogelijke effecten dienen steeds te worden gerelateerd aan de bestaande toestand en de te verwachten ontwikkeling van het milieu. De effecten zullen zoveel mogelijk in hun onderlinge samenhang moeten worden beschouwd.

In de beschrijving van effecten in het MER dient naar het oordeel van de Commissie de meeste aandacht besteed te worden aan de effecten die bij elk der proces-stappen en bij het proces als geheel kunnen optreden op lucht (incl. geur), bodem, oppervlakte- en grondwater en geluid. Deze effecten dienen uitvoerig te worden beschreven. Waar mogelijk dienen ze gekwantificeerd te worden gepresenteerd en te worden vergeleken met bestaande normen en streefwaarden. De Commissie wijst er op dat ook van emissies en immissies die beneden bestaande normen en streefwaarden liggen, de eventuele milieu-effecten dienen te worden beschreven. De overige in deze paragraaf te noemen effecten kunnen meer globaal en in kwalitatieve zin worden omschreven.

In het MER zullen de gebruikte methoden en modellen moeten worden beschreven en moet de mate van hun betrouwbaarheid worden aangegeven. Tevens zal een indicatie behoren te worden gegeven van de variatie in de voorspellingsresultaten die kan worden verwacht als gevolg van onzekerheden en onnauwkeurigheden in de methoden en modellen. Bij onzekerheid over het wel of niet optreden van effecten moet behalve de meest waarschijnlijke ontwikkeling ook de slechtst denkbare situatie worden beschreven.

8.2 Bodem en water

Beschreven dient te worden welke de effecten kunnen zijn op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater als gevolg van:

* lekkages (bij normaal gebruik en bij calamiteiten)

* lozingen (normale effluent-lozingen en bij calamiteiten)

Hierbij dient rekening te worden gehouden met de (onder de bestaande toestand te beschrijven) grondwater-stromingen, met feitelijke en mogelijke grondwaterwinningen en met eventuele kwel, elders, van ter plaatse van de installaties inzijsend water[12].

8.3 Lucht

Aandacht dient te worden besteed aan de bijdrage, als gevolg van de emissies van alle onderdelen van de verwerking, aan de niveaus van de betreffende gas- en stof-componenten. De geurhinder die kan voortkomen uit de installatie zelf, de opslag, de overslag en het intern transport, dient via geurverspreidingsmodellen in beeld te worden gebracht en gerelateerd aan voor geurhinder gevoelige bestemmingen. Ook de eventuele stofhinder die kan ontstaan vanuit de afgas-stroom of tengevolge van het verwaaien van arsten en andere stuifgevoelige producten dient te worden beschreven.

Aandacht dient te worden besteed aan eventueel aanwezige bedrijven en instellingen die in hun functioneren bijzonder gevoelig zijn voor luchtverontreinigingen stof (b.v. bepaalde laboratoria).

8.4 Geluid

De beschreven geluidproductie dient, gerelateerd aan de beschrijving van geluidgevoelige bestemmingen, een beeld op te leveren van de te verwachten geluidhinder in termen van significante overschrijdingen van het achtergrondniveau en van de aantallen omwonenden en anderen die daarmee te maken zullen krijgen.

8.5 Flora en fauna

Effecten kunnen optreden als gevolg van veranderingen in de samenstelling van het oppervlaktewater door de lozing van het effluent. Deze mogelijke effecten dienen te worden beschreven, m.n. voor een aantal hierboven aangeduide indicator-organismen en voor de daarmee samenhangende systemen.

In principe kunnen ook via kwel van grondwater dat als gevolg van een calamiteit verontreinigd is, ecologische effecten optreden. Het is voldoende, dat indicatief wordt aangegeven waar ter plaatse van de installatie inzijsend water weer aan de oppervlakte zou kunnen komen en in hoeverre op die plaatsen sprake is van voor verontreiniging gevoelige ecosystemen.

12 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs.: 2, 3 en 6.

8.6 Externe veiligheid

Inzicht dient te worden gegeven in aard en omvang van het grootst mogelijke ongeval als gevolg van interne oorzaken en in de gevolgen daarvan voor het milieu.

Van een dergelijk ongeval moet, zo mogelijk, de kans op optreden worden bepaald en moeten de emissies naar de relevante milieu-compartimenten kwalitatief en kwantitatief worden bepaald. Relevante ervaringen, opgedaan met vergelijkbare installaties elders, dienen te worden beschreven in verband met de milieu-gevolgen van calamiteiten voor in het bijzonder personen en verontreiniging van het milieu.

Indien uit de beschrijving van het grootst mogelijke ongeval blijkt dat er buiten het bedrijfsterrein of op grote diepte belangrijke risico's kunnen bestaan, dan dient ten aanzien van het betreffende bedrijfs-onderdeel een risico-analyse te worden uitgevoerd. Daarbij dienen individuele risico's voor mens en milieu en voorzover mogelijk groepsrisico's voor de mens te worden bepaald.

In verband met de externe veiligheid is eveneens van belang dat inzicht wordt gegeven in de invloed van de aan- en afvoer van slib en reststoffen op de verkeersveiligheid van de andere weggebruikers (waaronder scholieren en medegebruikers van het industrieterrein)[13].

8.7 Overige milieu-effecten

Enige aandacht dient te worden besteed aan de zichtbaarheid van de installaties vanuit woon- en recreatiebestemmingen. Daarnaast is aandacht op zijn plaats voor mogelijke verkeershinder, mede in relatie met de reeds grote verkeersbelasting als gevolg van de aanwezigheid, naast het terrein van het Zuiveringsschap, van een transport-onderneming. Ook de verkeersveiligheid verdient enige aandacht.

13 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

De alternatieven moeten, althans wat hun milieu-aspecten betreft, in relatie worden gezien tot de autonome ontwikkeling van het milieu als referentiekader, waarbij ook normen en streefwaarden van het milieubeleid moeten worden beschouwd. Bij dit laatste dient te worden bedacht dat de eisen voor een goed milieubeheer dikwijls verder gaan dan die welke uit een oogpunt van milieuhygiëne (strikt) noodzakelijk zijn. Bij de vergelijking moet duidelijk naar voren komen welke verschillen in milieu-effecten nu precies moeten worden toegeschreven aan de (varianten van de) VerTech-installatie zelf, en welke aan de andere fasen van het verwerkingsproces.

Overige aandachtspunten bij dit onderdeel van het MER kunnen zijn:

- * in welke mate de initiatiefnemer bij elk van de alternatieven denkt zijn doelstelling te zullen en kunnen verwezenlijken;
- * een beschouwing van de positieve en negatieve gevolgen van ieder alternatief en het belang daarvan voor de verschillende betrokkenen;
- * een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect (afweging van ongelijksoortige milieu-aspecten dient echter vermeden te worden);
- * een beschouwing van de globale kostenvergelijking van de in beschouwing genomen alternatieven (niet verplicht in het kader van m.e.r.).

10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Een overzicht van de leemten in kennis en informatie die na de analyses van de milieu-effecten zijn overgebleven en die tot onvolledigheid leiden moet in het MER worden opgenomen, evenals de redenen waarom deze leemten zijn blijven bestaan. Daarbij kunnen ook vermeld worden:

- * afwezigheid van bruikbare voorspellingsmethoden
- * onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte invoergegevens
- * andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieu-gevolgen op korte en langere termijn

Vanwege het ten dele proefondervindelijke karakter van de voorgenomen activiteit dient dit onderdeel van het MER terdege te worden uitgewerkt. De Commissie acht het noodzakelijk dat, op basis van de gesignaleerde leemten, ook bij de voorgenomen activiteit wordt aangegeven hoe en wanneer daarin zal worden voorzien.

11. MONITORING EN EVALUATIE

Gelet op de meervoudige doelstelling van het project (zie par. 4), waarvan monitoring en evaluatie een wezenlijk onderdeel uitmaken, dient een relatief uitvoerig monitoring- en evaluatieprogramma deel uit te maken van de voorgenomen activiteit zelf.

Bijlagen

bij het advies voor richtlijnen voor de inhoud van
het milieu-effectrapport verwerking zuiveringsslib
in een VerTech-installatie

(bijlage 1 t/m 4)

VERZOEK OM ADVIES

PROVINCIE GELDERLAND

De Commissie voor de milieu-effect-rapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage	Postbus 9090 6800 GX Arnhem
Ingekomen:	2-10-1988	telefoon (085) 5991 11 telex 45569 pbglid nl
Nr.:	7599-88	
Dossier:	205-2	Sc/Hu

31 oktober 1988 - nr. MW88.45451-MW2209

Gelieve bij beantwoording datum en kenmerk van deze brief aan te halen.

Adviesaanvraag ten behoeve van richtlijnen naar aanleiding van de startnotitie "Milieu-effectrapportage verwerking zuiveringsslib in een Vertech-installatie"

Slibverwerking Veluwe B.V. i.o. heeft door middel van de startnotitie "Milieu-effectrapportage verwerking zuiveringsslib in een Vertech-installatie" het voornemen bekendgemaakt om in de gemeente Apeldoorn, nabij de rioolwaterzuiveringsinstallatie, een Vertech-installatie ten behoeve van het verwerken van zuiveringsslib op te willen richten en in werking te hebben.

Ten behoeve van de vergunningaanvraag in het kader van de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren zal milieu-effectrapportage worden toegepast. De startnotitie is door ons ontvangen op 12 oktober 1988 en zal door ons bekend worden gemaakt op 2 november 1988 in (de regionale edities van) De Nieuwe Apeldoornse Courant, de Stedendriehoek en in het Apeldoorns Stadsblad, alsmede op 1 november 1988 in de Nederlandse Staatscourant. De inspraaktermijn loopt van 1 november tot en met 30 november 1988. De tekst van de kennisgeving is als bijlage bijgevoegd. De bovengenoemde startnotitie is u reeds in vijfvoud separaat toegezonden.

Wij nodigen u uit om, overeenkomstig artikel 41 n, lid 1, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, advies uit te brengen ten behoeve van het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

Wij merken hierbij op dat u uw advies uit kunt brengen tot één maand na beëindiging van de inspraakperiode.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

voorzitter

griffier

bijlagen

coll. r
code: pw/6522B/2
post girorekening 869762
ABN Arnhem, rek nr 635026463
BNG 's-Gravenhage, rek nr 285010824

verzonden 01. NOV. 1988

HUIS DER PROVINCIE
Markt 11
stadsbus lijn 8

OPENBARE BEKENDMAKING VAN DE START VAN DE M.E.R.-PROCEDURE IN
STAATSCOURANT NR. 212 VAN DINSDAG 1 NOVEMBER 1988

PROVINCIE GELDERLAND

Inspraak op richtlijnen voor het milieu-effectrapport voor een Vertech-installatie ten behoeve van de verwerking van zuiveringsslib te Apeldoorn

Slibverwerking Veluwe B.V. i.o. is van plan te Apeldoorn, nabij de rioolwaterzuiveringsinstallatie, een Vertech-installatie op te richten ten behoeve van de verwerking van zuiveringsslib. Het te verwerking slib zal afkomstig zijn van zuiveringsinstallaties van het zuiveringschap Veluwe en van derden.

Voor het oprichten van deze Vertech-installatie zijn onder andere vergunningen nodig in het kader van de Afvalstoffenwet (AW) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO). Gedeputeerde Staten zijn verantwoordelijk voor de vergunningverlening in het kader van de AW, het zuiveringschap Veluwe is dat voor de WVO. Voordat de noodzakelijke vergunningen kunnen worden aangevraagd, moet eerst duidelijk worden wat de effecten voor het milieu zijn. Daarvoor zal een Milieu-effectrapport (MER) worden opgesteld.

Procedure

Het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland coördineert de voorbereiding en behandeling van de milieu-effectrapportage. De initiatiefnemer i.c. Slibverwerking Veluwe B.V. i.o. is verantwoordelijk voor het opstellen van het MER. Voordat het MER wordt opgesteld stellen Gedeputeerde Staten eerst richtlijnen vast. Deze richtlijnen geven aan welke milieu-aspecten in het MER onderzocht moeten worden. Voor het opstellen van deze richtlijnen geven Gedeputeerde Staten inspraak. Daarvoor krijgt iedereen de gelegenheid schriftelijk opmerkingen te maken over de te geven richtlijnen.

Inspraak

Reacties over de te geven richtlijnen kunnen tot en met 30 november 1988 schriftelijk worden ingediend en moeten worden gestuurd naar Gedeputeerde Staten van Gelderland, dienst Milieu en Water, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van nummer MW88.45451. Persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als daar in een afzonderlijke brief om wordt gevraagd.

Terinzagelgging

Voor meer informatie over de plannen betreffende de slibverwerkingsinstallatie wordt verwezen naar de zogenaamde startnotitie. Hierin heeft Slibverwerking Veluwe B. V. i.o. haar voornemen uitvoerig uiteengezet. Van 1 november tot en met 30 november 1988 ligt deze notitie tijdens werkuren ter inzage in de secretarie van de gemeenten Apeldoorn, Epe en Voorst. Voor inzage buiten werkuren is de in de gemeente gebruikelijke regeling van toepassing.

Tevens ligt de startnotitie gedurende deze termijn ter inzage bij de dienst Milieu en Water, afdeling bodem en afval, kamer 6.14, gebouw Rijnstate, Marktstraat 1 te Arnhem.

Voor het inzien van de stukken kunt u een afspraak maken met een van de hierna genoemde personen.

Nadere informatie

Indien u behoefte heeft aan meer informatie over het vorengenoemde voornemen of over het toepassen van milieu-effectrapportage kunt u zich wenden tot de heer ing. H. W. J. Thoonen, (tel. 085-598723), de heer J. L. van Dam, (tel. 085-598708) of de heer mr. V. B. Roerdink (tel. 085-598684), allen werkzaam bij de dienst Milieu en Water.

Arnhem, 24 oktober 1988.

Gedeputeerde Staten van Gelderland,

M. de Bruijne, voorzitter.

P. J. de Loor, griffier.

BIJLAGE 3

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP
VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage, die dit advies voor richtlijnen ten behoeve van het milieu-effectrapport verwerking zuiveringsslib in een "VerTech-installatie" heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van dr. H. Cohen.

In de werkgroep heeft verder zitting:

- ir. H.S. Buijtenhek, wonende te Deventer

Conform artikel 77e, het 4e lid van de Wabm laat de werkgroep zich bijstaan door:

- ir. A. Kiestra, wonende te Boxtel

Dhr. G.F.W. Herngreen treedt op als secretaris van de werkgroep.

BIJLAGE 4

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

Nr.	Geda- teerd	Persoon of instantie	Datum van ontvangst provincie	Datum van ontvangst Cie m.e.r.
1.	24-11-88	Gelderse milieufederatie te Arnhem	28-11-88	16-12-88
2.	28-11-88	Belangenvereniging Het Appel Kerschoten te Apeldoorn		16-12-88
3.	22-11-88	Rijkswaterstaat directie Gelderland te Arnhem	..-12-88	16-12-88
4.	051288	Gemeente Voorst te Twello	06-12-88	16-12-88
5.	07-12-88	Zuiveringsschap Veluwe te Apeldoorn	..-12-88	16-12-88
6.	01-12-88	Ministerie van Landbouw en Visserij, di- rectie Landbouw, Natuur en Openluchtrecr- atie in provincie Gelderland	..-12-88	16-12-88
7.	27-10-88	Ministerie van Economische Zaken, Staats- toezicht op de Mijnen, Rijswijk	..-..-88	16-12-88
8.	16-12-88	Ministerie van Economische Zaken, Staats- toezicht op de Mijnen, Rijswijk	16-12-88	16-12-88